

**KONAČNI PRIJEDLOG STRATEGIJE RAZVOJA URBANE AGLOMERACIJE ZAGREB ZA RAZDOBLJE DO 2020. GODINE
SAŽETAK ZA SJEDNICE VIJEĆA OPĆINA / GRADOVA U OBUHVATU**

Pred nama se, radi usvajanja na Gradskoj skupštini Grada Zagreba, nalazi prijedlog Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do 2020. godine:

Izrada Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb propisana je Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14), a predstavlja temeljni strateški dokument u kojem se određuju ciljevi i prioriteti razvoja za urbano područje. Urbana aglomeracija Zagreb obuhvaća 3 županije - Grad Zagreb, i dijelove Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije donosno 30 jedinica lokalne samouprave – od toga 11 gradova i 19 općina, i najveće je urbano područje u Republici Hrvatskoj.

Sjedište Urbane aglomeracije Zagreb je u Gradu Zagrebu, koji istovremeno ima dvojni status jedinice lokalne (Grad) i područne (regionalne) samouprave (Županija).

Urbana aglomeracija Zagreb najveće je urbano područje u Republici Hrvatskoj. Pokriva površinu od 2.826,5 km² na kojem živi 1.086.528 stanovnika (popis 2011.), odnosno nešto više od četvrtine ukupnog stanovništva RH.

Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, kao nositelj i koordinator aktivnosti izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb, započeo je izradu Nacrta Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb u ožujku 2016. godine u suradnji s brojnim dionicima na lokalnoj i županijskoj razini, znanstvenog, privatnog i civilnog sektora.

Izrada Strategije provodi se u skladu sa Smjernicama za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU, iz rujna 2015..

U ožujku 2016. Ministarstvo regionalnog razvoja objavilo je Poziv za odabir područja za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam) te je za potrebe prijave na Poziv izrađen Nacrt Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb, verzija 2, od 30. lipnja 2016. godine, koji obuhvaća poglavlja analitičkog i strateškog dijela, te procijenjeni financijski okvir.

Na Nacrt Strategije je dobiveno pozitivno mišljenje Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Zagreb, ex-ante evaluatora te predstavnika svih 29 gradova i općina u obuhvatu.

Nastavno na prijavu Grada Zagreba 14. srpnja 2016. na navedeni Poziv, gdje je navedeni Nacrt Strategije bio temeljni dio prijave, Ministarstvo je nakon provedene evaluacije, 3. listopada 2016. godine donijelo odluku da je prijava zadovoljila sve kriterije te se Urbana aglomeracija Zagreb odabire kao urbano područje za provedbu ITU mehanizma. Odluka MRRFEU o odabiru područja za provedbu ITU mehanizma rezultirala je dodjelom minimalno 915 milijuna kuna bespovratnih sredstava iz EU fondova Urbanoj aglomeraciji Zagreb za projekte iz područja održivog urbanog razvoja.

U listopadu 2016. godine za potrebe izrade konačnog nacrta Strategije osnovana je Radna skupina za izradu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do 2020. godine od 55 članova, predstavnika lokalne i regionalne samouprave, znanstvenog, privatnog

i civilnog sektora, te je nastavljeno s provedbom intenzivnih aktivnosti sa svim dionicima na izradi provedbenog dijela Strategije, kao i izradi Akcijskog plana i Komunikacijske strategije.

Za Strategiju je proveden postupak strateške procjene utjecaja na okoliš koji završava dostavom mišljenja Ministarstva zaštite okoliša i energetike o provedenom postupku strateške procjene utjecaja Strategije na okoliš. Nakon provedene javne rasprave o Strateškoj studiji utjecaja na okoliš Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do 2020. godine i Nacrtu prijedloga Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do 2020. godine u konačni prijedlog Strategije ugrađene su pozitivno riješene primjedbe i prijedlozi dobiveni u postupku javne rasprave, kao i Mjere zaštite okoliša propisane u Strateškoj studiji.

U završnoj fazi izrade Strategije, radi što bolje kvalitete dokumenta, izvršeno je ažuriranje podataka u odnosu na dobivene nove podatke, nove razvojne dokumente i ostale javno dostupne izvore podataka.

Prilikom izrade Strategije provedeno je njezino prethodno vrednovanje koje završava dostavom završnog izvješća o provedenom postupku prethodnog vrednovanja koje se ugrađuje u Poglavlje 8. Izvješće o postupku prethodnog vrednovanja – sažetak i Prilog 3. Izvješće o postupku prethodnog vrednovanja.

Strategija je rezultat intenzivnih partnerskih konzultacija provedenih s Partnerskim vijećem Urbane aglomeracije Zagreb tijekom 2016. i 2017. godine u svim fazama izrade, zaključno sa završnom 5. sjednicom Partnerskog vijeća na kojoj se predstavlja konačni nacrt i pribavlja mišljenje Partnerskog vijeća.

Proces izrade Strategije rezultirao je odabirom 9 strateških projekata Urbane aglomeracije Zagreb:

- 1. Integrirani prometni sustav za Grad Zagreb, Zagrebačku i Krapinsko–zagorsku županiju**
– **A)** Integrirani prijevoz putnika na području Grada Zagreba, Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije - Promjena udjela putovanja u korist javnog prijevoza, veća mobilnost stanovništva uz ostvarivanje energetske i ekonomski prihvatljivih učinaka, institucionalno, organizacijsko i infrastrukturno integriranje sustava, s posebnim naglaskom na javni prijevoz. **B)** Automatsko upravljanje prometom na području Grada Zagreba, Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije – razvoj ITS sustava - Tehnološko i organizacijsko unapređenje postojećeg sustava upravljanja prometa optimizacijom vođenja prometnih tokova uz uspostavu prioriteta javnog gradskog i prigradskog prijevoza. Sustav AUP je općeprihvaćeni kolokvijalni naziv za skupove i servise Inteligentnog Transportnog Sustava i treba omogućiti kvalitetnije planiranje, praćenje i kontrolu sustava, pružanje korisničkih informacija, prikupljanje prometnih podataka u stvarnom vremenu. Sustav treba omogućiti središnji nadzor i upravljanje svim priključenim signalnim uređajima s pripadajućom perifernom opremom, kao i ostalom telematičkom opremom koji informiraju o stanju i prometnoj potražnji u prometnoj mreži.
- 2. Program Sava** - Prilagodba klimatskim promjenama i održivi razvoj; stabilizacija razina podzemnih voda i dugoročno osiguranje kapaciteta za vodoopskrbu šireg zagrebačkog područja; zaštita od poplava, odnosno podizanje razine zaštite; evakuacija velikih voda mimo grada Zagreba rekonstruiranim odteretnim kanalom Sava-Sava; korištenje energetske potencijala; razvoj plovnosti; ostvarenje preduvjeta za održivi razvoj savskog zaobalja; razvoj održive rekreacije i turizma na i uz rijeku.

3. **Tračnička veza Grad Zagreb – Međunarodna zračna luka Zagreb – Velika Gorica** - poboljšati povezanost Grada Zagreba te gradova i naselja u okruženju (Velika Gorica) s Međunarodnom zračnom lukom Zagreb, te oformiti logistički centar za promet roba i tereta za ovu regiju.
4. **Greenway – državna biciklistička ruta br.2** - unaprijediti i povezati gradske, regionalne i državne biciklističke mreže u svrhu promicanja održive mobilnosti; unaprijediti podjele vidova prometa u korist ekološki prihvatljivog biciklističkog prometa.
5. **Regionalni centar kompetencija za turizam i ugostiteljstvo** - poboljšati kvalitete pružanja turističko - ugostiteljskih usluga; unaprediti vještine polaznika edukativno - obrazovnih programa iz područja turizma i ugostiteljstva, sa sjedištem u Zaboku.
6. **Obrtničko poduzetnički strukovni centar – OPSC** - ojačati poduzetničku i strukovnu potporu kroz usluge savjetovanja za podizanje konkurentnosti mikro, malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva te pružanje usluge obrazovanja učenicima i ostalim zainteresiranim dionicima. Specifični cilj je izgradnja i opremanje zgrade OPSC-a.
7. **Sveučilišni kampus Borongaj** - u dugoročnom razvoju Sveučilišta u Zagrebu izgradnja Sveučilišnog kampusa Borongaj doprinijeti će kvaliteti akademskog obrazovanja, razvoju znanstveno-istraživačkog rada i njegovoj primjeni kao i razvoju i primjeni znanja u tehničkom i tehnološkom području; izgradnjom Kampusa stvorit će se novo vibrantno središte u tkivu grada koje će svojim urbanim elementima i javnim prostorima podići razinu atraktivnosti istočnog dijela Grada i unaprijediti sadržajnost i kvalitetu života u tom dijelu, ali i utjecati na razvoj i rast Grada i aglomeracije u svim područjima.
8. **NEWLIGHT** - rekonstrukcija i dogradnja sustava javne rasvjete, povećanje energetske učinkovitosti i povećanje sigurnosti u prometu, u sljedećim JLS: Grad Dugo Selo, Grad Donja Stubica, Grad Jastrebarsko, Grad Oroslavje, Grad Sveti Ivan Zelina, Grad Sveta Nedelja, Grad Velika Gorica, Grad Zabok, Grad Zaprešić, Općina Brckovljani, Općina Brdovec, Općina Dubravica, Općina Gornja Stubica, Općina Jakovlje, Općina Klinča Sela, Općina Luka, Općina Marija Bistrica, Općina Marija Gorica, Općina Orle, Općina Pokupsko, Općina Pušća, Općina Rugvica, Općina Stubičke Toplice, Općina Stupnik.
9. **Žičara Sljeme (s istraživanjem trase prema naseljima u podnožju sjevernih obronaka Medvednice, npr. Bistra, Donja Stubica)**- osigurati održivu dostupnost vršnog područja Parka prirode Medvednica, uključujući lokalitet Brestovac; unaprijediti atraktivnosti vršne zone i komplementarnost sa sadržajima u okruženju; smanjiti negativni utjecaj prometa osobnim automobilima; unaprijediti stanje okoliša i prirode; potaknuti niz održivih oblika ponude, njezino obogaćivanje, atraktivnost i diversifikacija te postizanje sinergije povezivanjem ponude unutar Parka prirode Medvednica s ponudom u širem prostoru; revitalizacija i daljnji razvoj edukativnih, turističkih (zdravstveni i kulturni turizam), te sportsko-rekreativnih potencijala užeg i šireg prostora.
Kabinska žičara od Gornje Bistre do vrha Sljeme omogućit će pristup vršnom području i skijalištima iz smjera sjevera te će prema njoj gravitirati korisnici iz Krapinsko-zagorske županije, zapadnog dijela Zagrebačke županije i zapadnog dijela Grada Zagreba.
Prostornim planom parka prirode Medvednica omogućeno je planiranje, odnosno istraživanje predmetne trase žičare.

Uz strateške projekte, kao dodana vrijednost proizašla iz participativnog i partnerskog procesa planiranja, definirane su **Strateške teme** i njima pripadajući **Mrežni projekti**. Strateške teme obilježavaju područja od interesa za pretežiti dio stanovništva i prostora Urbane aglomeracije Zagreb, a definirane su sljedeće:

1. Prometna infrastruktura i usluge
2. Povećanje učinkovitosti javnog putničkog prijevoza
3. Obnova i izgradnja mostova
4. Biciklistička i pješačka infrastruktura

5. Sustav vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda
6. Zaštita vodotoka, obrana od poplava
7. Gospodarenje otpadom
8. Sustav poduzetničke potporne infrastrukture
9. Razvoj visokih učilišta
10. Plasman lokalno proizvedenih poljoprivrednih proizvoda, kratki lanci opskrbe
11. Kulturna baština i turizam, selektivni oblici turizma
12. Revitalizacija brownfield lokacija
13. Zelena infrastruktura i prirodna baština
14. Uređenje javnih prostora i objekata
15. Urbana obnova i energetska učinkovitost
16. Unaprjeđenje mogućnosti zapošljavanja mladih i uključivanje mladih u održivi razvoj UAZ
17. Razvoj zdravstvene infrastrukture i usluga
18. Unaprjeđenje socijalnih usluga i smanjenje isključenosti marginaliziranih skupina
19. Uspostava mreže širokopojasnog interneta
20. Urbana sigurnost
21. Usklađivanje/ umrežavanje/ sinergija regionalnog i prostornog razvoja.

Mrežni projekti su skupovi aktivnosti, programa i projekata iz domene pojedine teme od strateške važnosti. Mrežnim projektima kategorizirani su i oni projekti koji imaju potencijal za povezivanje i suradnju te ostvarivanje sinergijskih i multiplikativnih učinaka. Na taj način na važnosti su, uz potencijal povezivanja s drugim projektima u relevantnom području, dobili i brojni manji projekti pojedinih jedinica lokalne samouprave koji su od izuzetne važnosti na lokalnoj razini, a čija sinergija s drugim manjim projektima utječe na razvojne procese na razini cijele Urbane aglomeracije.

Donošenjem Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do 2020. godine stvara se preduvjet za korištenje mehanizma Integriranih teritorijalnih ulaganja za projekte održivog urbanog razvoja teritorija u obuhvatu Urbane aglomeracije Zagreb, odnosno korištenje alociranih minimalno 915 mil. kuna.

Sigurni smo da prepoznajete vrijednost i značaj Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb te potrebu usvajanja da bismo imali adekvatnu podlogu za programsko razdoblje u kojem se nalazimo (odnosno razdoblje do kraja 2020. godine), iz kojeg razloga je potrebno, dobiti mišljenje vas kao predstavničkog tijela grada/općine u sastavu Urbane aglomeracije Zagreb.

GRAD ZAGREB

GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA

12. 10. 2017.